

**Streekplatform
Kempen**
Sterke regio.
Slim netwerk

NOTA

Arbeidsmarktrapport 2017

AAN : Streekplatform Kempen

CC :

AUTEUR : Kim Nevelsteen

DATUM : 24 januari 2018

BETREFT : **Kempense arbeidsmarkt in beeld - 2017**

SAMENVATTING

Het aantal werkenden Kempenaren neemt toe. Het aantal werkzoekenden Kempenaren neemt af. Bedrijven publiceren steeds meer vacatures en doen steeds minder beroep op tijdelijke werkloosheid. Het zat er aan te komen, en we kunnen met de parameters van 2017 bevestigen dat de Kempense arbeidsmarkt in herstel is.

De toename bij de werkenden is vooral toe te schrijven op het conto van de vijftigplussers. We zien dat het aantal loontrekkenden en zelfstandigen groeit, waar het aandeel helpers afneemt. Enkel de secundaire sector kent een daling in het aantal Kempense werkenden als we 2016 vergelijken met 2015.

De daling bij het aantal Kempense werkzoekenden is het grootst bij de werkzoekenden jonger dan vijftig jaar en bij de laag- en middengeschoolden. We zien dalende aantallen zowel bij de kortdurend werkzoekenden (minder dan zes maanden) als bij de zeer langdurig werkzoekenden (meer dan twee jaar).

Toch zijn er een aantal kanttekeningen te plaatsen bij de daling van het aantal werkzoekenden. Kwestbare werkzoekenden zoals personen met een arbeidshandicap en werkzoekenden van allochtone origine vinden nog steeds moeilijk toegang tot de arbeidsmarkt. Ook de vijftigplussers onder de werkzoekenden kennen een kleinere daling dan gemiddeld in de regio én in Vlaanderen.

Een toename van het aantal vacatures en een daling van het aantal werkzoekenden leidt automatisch tot een krappere arbeidsmarkt. In de Kempen zien we ook dat de arbeidsmarkt steeds krappere wordt. Al kan onze regio nog niet spreken van een zeer krappe arbeidsmarkt, waar we gemiddeld over heel Vlaanderen wel mee geconfronteerd worden.

Toch staan niet alle signalen op gunstig. Naast de moeilijkheden voor ouderen, personen met een arbeidshandicap en allochtonen op de Kempense arbeidsmarkt, is er ook een kleine toename in het aantal falingen. De dalende trend die sinds 2013 was ingezet is in 2017 gestopt.

Streekplatform Kempen
Sterke regio. Slim netwerk

Het arbeidsmarktrapport is opgebouwd met de meest recent beschikbare data.

U vindt volgende rubrieken in dit arbeidsmarktrapport:

Samenvatting	1
1 Steeds meer werkende Kempenaren	3
1.1 Wat is het profiel van de Kempense werkende?	4
2 Werkzoekenden: dalende trend, maar niet voor iedereen	6
2.1 Wat is het profiel van de Kempense werkzoekende?	7
2.2 Pijler leren en werken	10
2.3 Werkloosheidsgraad	17
3 Vacatures in stijgende lijn	19
4 Match tussen vraag en aanbod: krapte neemt toe	20
5 Falingen: dalende trend gestopt	21
6 Tijdelijke werkloosheid neemt sterk af	21

Waar mogelijk hebben de Kempense data betrekking op de 29 gemeenten van het Streekplatform Kempen. In uitzonderlijke gevallen is beroep gedaan op data voor het arrondissement Turnhout.

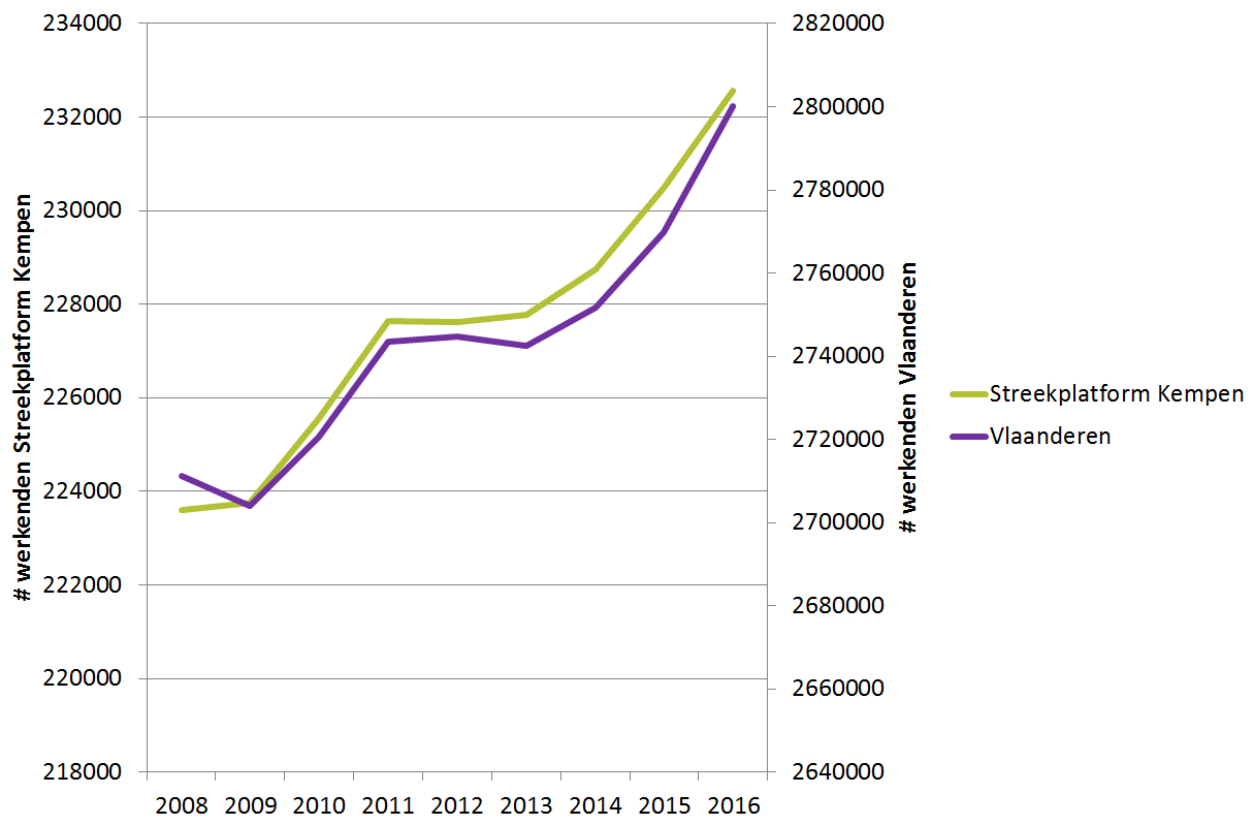

Vragen? Contacteer kim.nevelsteen@iok.be

1 Steeds meer werkenden Kempenaren

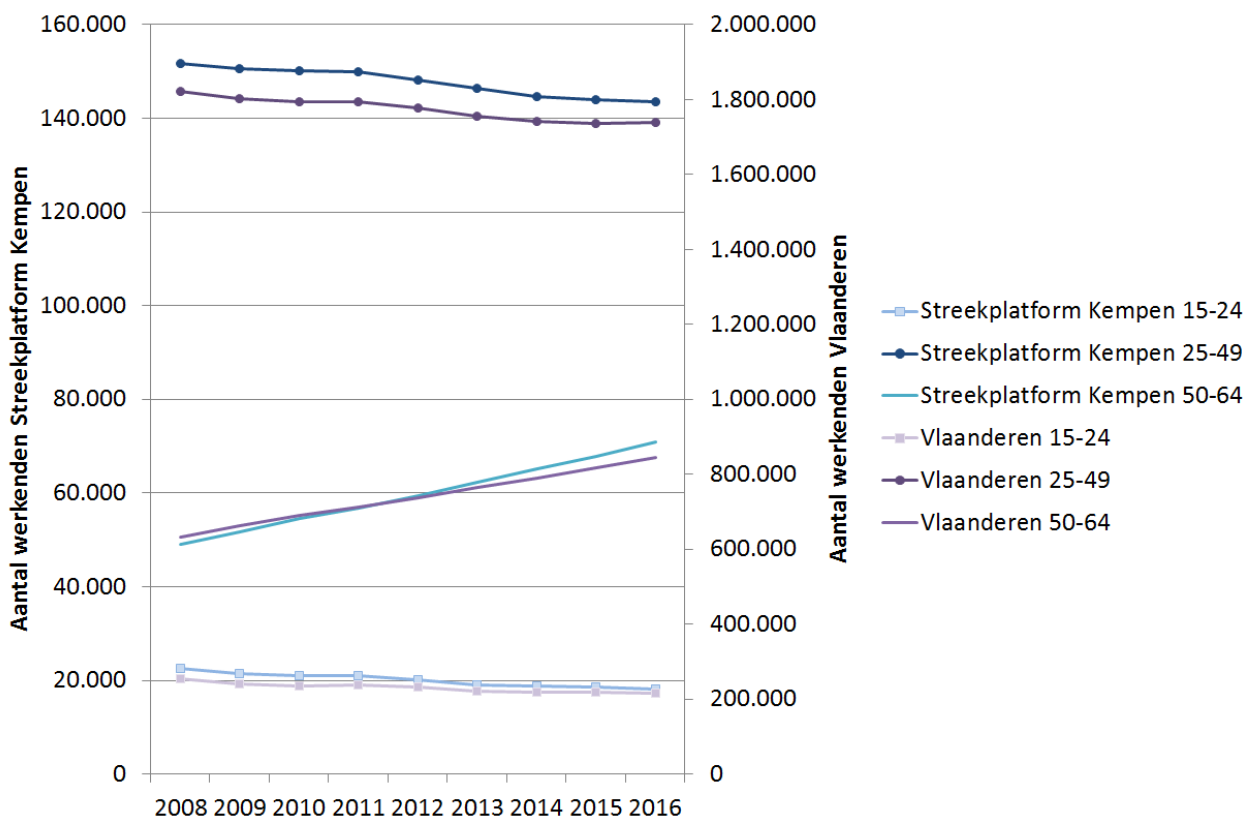
232.572 werkenden waren er in 2016 in de 29 gemeenten van het Streekplatform Kempen. Dit aantal neemt de laatste jaren toe, zowel in onze regio als in Vlaanderen. Ten aanzien van 2015 zijn er in de Kempen ca. 2.100 bijkomende werkenden.

Figuur 1: Evolutie aantal werkenden Streekplatform Kempen (linkeras) en Vlaanderen (rechteras), 2008-2016 (bron: Steunpunt Werk – verwerking Streekplatform Kempen)

MEER VIJFTIGPLUSERS AAN DE SLAG

De toename van het aantal werkenden speelt zich vooral af bij de leeftijdscategorie 50+. In 2008 telde het Streekplatform Kempen 49.104 werknemers ouder dan vijftig jaar. In 2016 gaat dit over 70.975, een toename met meer dan 20.000. Het aantal werkende jongeren (15 tot en met 24j) en de groep van 25 tot 50 jaar vertonen een dalende lijn.

Figuur 2: Evolutie aantal werkenden volgens leeftijd Streekplatform Kempen en Vlaanderen, 2008-2016 (bron: Steunpunt werk – verwerking Streekplatform Kempen)

1.1 WAT IS HET PROFIEL VAN DE KEMPENSE WERKENDE?

Minder dan 1 op de 12 werkenden in de Kempen en in Vlaanderen zijn jonger dan 25 jaar. 30% is ouder dan 50. In de Kempen zijn de groepen werkenden jonger dan vijftig jaar in dalende lijn. Ten aanzien van 2015 zien we een sterke toename van het aantal vijftigplussers onder de werkenden. Ook in Vlaanderen neemt deze groep toe, maar minder sterk.

Kijken we naar het statuut van de werkenden dan zien we een toename bij de zelfstandigen en de loontrekkenden. De helpers nemen af in vergelijking met 2015.

De tertiaire sector telt het meest aantal werkenden in de Kempen en Vlaanderen. Al is het aandeel in de Kempen wel een 5 procentpunt lager. De Kempen heeft in verhouding meer werkenden in de primaire en de secundaire sectoren dan Vlaanderen. Het werknemersaandeel in de secundaire sector in de Kempen is wel, als enige, in (lichtjes) dalende lijn.

		Aandeel in totaal werkenden 2016		Aantal werkenden 2016		Evolutie t.a.v. 2015	
		Vlaanderen	Streekplatform Kempen	Streekplatform Kempen		Vlaanderen	Streekplatform Kempen
Leeftijd	15-24j	7,69%	7,81%	18.159	15-24j	-1,17%	-2,40%
	25-49j	62,10%	61,67%	143.437	25-49j	0,19%	-0,39%
	50-64j	30,21%	30,52%	70.975	50-64j	3,63%	4,57%
Statuut	Loontrekkende	83,90%	85,41%	198.628	Loontrekkende	1,00%	0,84%
	Zelfstandige	14,83%	13,47%	31.321	Zelfstandige	2,05%	1,70%
	Helper	1,26%	1,13%	2.623	Helper	-3,31%	-3,40%
Hoofdsector	primaire sector	1,65%	2,12%	4.939	primaire sector	3,60%	3,88%
	secundaire sector	19,08%	25,85%	60.116	secundaire sector	0,10%	-0,41%
	tertiaire sector	47,12%	42,19%	98.118	tertiaire sector	1,65%	1,98%
	quartaire sector	31,51%	29,24%	67.993	quartaire sector	0,71%	0,26%

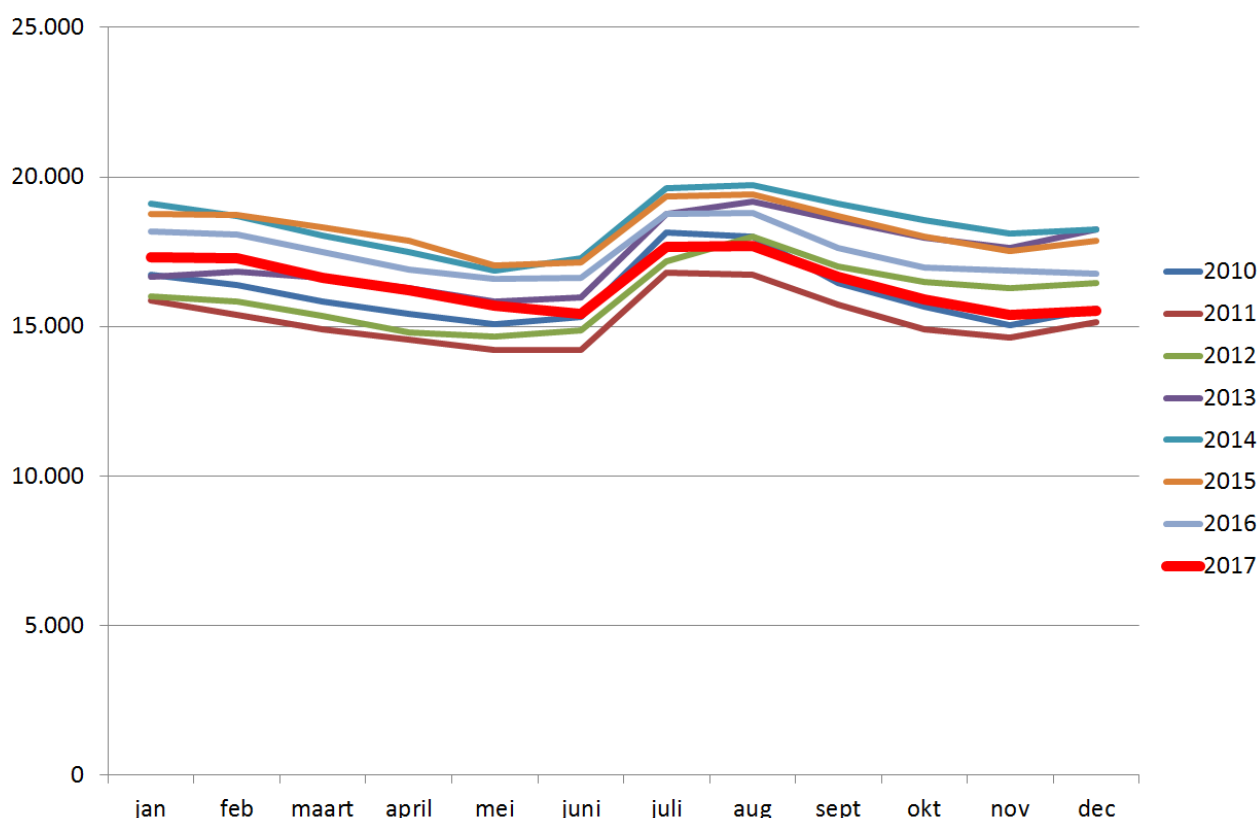
Tabel 3: Kengetallen van de Kempense en Vlaamse werkenden 2016, aandeel in het geheel van de werkenden en evolutie t.a.v. 2015 (bron: Steunpunt Werk – verwerking Streekplatform Kempen)

2 Werkzoekenden: dalende trend, maar niet voor iedereen

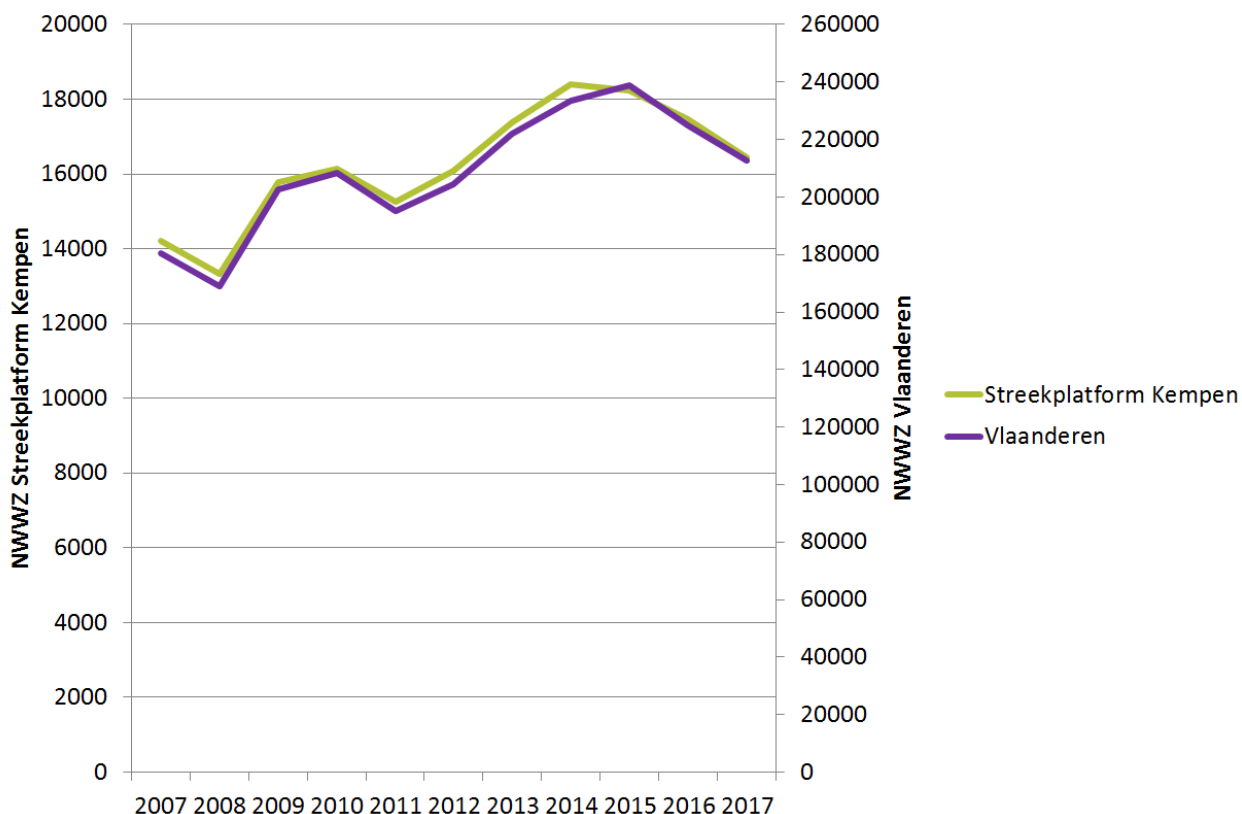
15.513 niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) tellen de 29 gemeenten van het Streekplatform Kempen eind december 2017. Dat zijn er ca. 1.200 minder dan vorig jaar.

Enkel in december 2011 hadden we een lager aantal werkzoekenden dan eind vorig jaar. Zoals u in figuur 4 kunt raadplegen is het aantal niet-werkende werkzoekenden in 2017 in dalende lijn. In januari 2017 waren er nog 17.303 NWWZ en deden de jaren 2010 tot en met 2013 het beter in de beginmaanden van het jaar. Aan het eind van het jaar zien we dat enkel 2010 en 2011 - de jaren van een voorzichtig herstel na de economische crisis van 2008 - het beter doen dan 2017.

Figuur 4: Evolutie aantal NWWZ in het Streekplatform Kempen per maand, 2010-2017 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

Gemiddeld genomen waren er 16.454 Kempense niet-werkende werkzoekenden in 2017. Duizend werkzoekenden minder dan gemiddeld in 2016. Figuur 5 toont u dat ook in Vlaanderen de verbeterde arbeidsmarkt van 2016 zich in 2017 bevestigd en tot een daling van het aantal werkzoekenden leidt. Maar voor we al te euforisch worden: er is dan wel een herstel naar het gemiddelde niveau van vijf jaar geleden, maar als we nog even verder terug kijken in de tijd dan zien we dat de jaren 2007-2011 nog lagere aantallen niet-werkende werkzoekenden lieten optekenen.

Figuur 5: Evolutie aantal NWWZ in het Streekplatform Kempen en Vlaanderen, jaargemiddelden 2007-2017 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

2.1 WAT IS HET PROFIEL VAN DE KEMPENSE WERKZOEKENDE?

Kijken we naar de jaargemiddelden voor de niet-werkende werkzoekenden in 2017, dan zien we, in de Kempen, dat 71% van de niet-werkende werkzoekenden uitkeringsgerechtigd is (WZUA). De Kempen heeft een hoger aandeel dan Vlaanderen voor deze categorie. Gemiddeld is 6,6% van de werkzoekenden in beroepsinschakelingstijd. Dat aandeel is in onze regio lager dan in Vlaanderen. 12,85% zijn vrij ingeschreven werkzoekenden en bijna 9% behoren tot de categorie 'andere'.¹

Kijken we naar 2016 dan zien we er dat zowel in Vlaanderen als in de Kempen er een daling is van alle categorieën van werkzoekenden behalve de categorie 'andere'. Nu moet de toename wel met een korrel

¹ **WZUA** (werkzoekenden met een werkloosheidsuitkeringsaanvraag): Werklozen die of voldoen aan de toelaatbaarheids- en toekenningsvoorwaarden met betrekking tot volledige werkloosheidsuitkeringen, op basis van vroegere arbeidsprestaties of voldoen aan de toelaatbaarheids- en toekenningsvoorwaarden met betrekking tot wacht- of werkloosheidsuitkeringen op basis van gedane studies.

BIT: Jongeren die hun studies beëindigd hebben moeten, vooraleer ze recht hebben op een inschakelingsuitkering (waarna ze tot categorie 00 behoren), een beroepsinschakelingstijd van 12 maanden doorlopen. Jongeren onder de 21 jaar die inschakelingsuitkeringen aanvragen en geen diploma hoger secundair onderwijs of een alternerende opleiding bezitten, blijven in de BIT-categorie tot ze de leeftijd van 21 jaar bereiken.

Vrij ingeschrevenen: Dit zijn werkzoekenden die geen recht op uitkeringen hebben, maar die zich als werkzoekende laten inschrijven. Ook de werknemers in vooropzeg die niet meer moeten presteren en volledig uitbetaald worden (verbrekkingsvergoeding), worden in deze categorie ingeschreven.

Andere:

- ♦ Werkzoekenden ten laste van het OCMW
- ♦ Werkzoekenden die door de federale overheidsdienst voor sociale zekerheid erkend zijn als persoon met een handicap. (Zij komen niet in aanmerking voor werkloosheids-, wachtuitkeringen of bestaansminimum.)
- ♦ Werkzoekenden in deeltijds onderwijs
- ♦ Van het recht op uitkering uitgesloten werkzoekenden

zout genomen worden gezien dit in absolute aantallen niet de grootste groep werkzoekenden is. In 2017 ging het voor het Streekplatform Kempen gemiddeld over 1.478 personen, een kleine 200 meer dan in 2016. Navraag bij VDAB leert dat drie op vier personen van de toename in de categorie 'andere' is voor de deelgroep 'werkzoekenden ten laste van het OCMW'. Ook de groep 'van recht op uitkering uitgesloten werkzoekenden' is met ca. 35 personen toegenomen.

In de Kempen is er een evenwicht tussen het aantal mannen en vrouwen onder de werkzoekenden. In Vlaanderen zijn er iets meer mannen werkzoekend dan vrouwen. Zowel bij de mannen als de vrouwen zijn we een gelijke daling in het werkzoekendenaantal ten aanzien van 2016.

Qua leeftijdsstructuur zijn de Kempense niet-werkende werkzoekenden gemiddeld ouder dan de Vlaamse. Onze regio heeft met een aandeel van 18,74% minder jonge werkzoekenden dan in Vlaanderen. En één op de drie van de Kempense werkzoekenden in 2017 was ouder dan 50. In Vlaanderen is dit 28%. We zien bij elke leeftijdsgroep een daling ten aanzien van 2016. Maar het valt op dat deze in de Kempen het sterkst is bij de jongeren (9,6% of 326 personen), ook sterker dan in Vlaanderen. En helaas blijven we ook vaststellen dat onze Kempense arbeidsmarkt hoge instapdrempels heeft voor oudere werkzoekenden. In de Kempen zien we een daling van 2,9% ten aanzien van 2016 (169 personen), daar waar in Vlaanderen de oudere werkzoekenden met 4% dalen.

Wat de scholingsgraad betreft kunnen we vaststellen dat de Kempense werkzoekenden een fractie meer middengeschoold zijn dan in Vlaanderen en een tikkeltje minder hooggeschoold. Bij iedere groep zien we een daling van het aantal niet-werkende werkzoekenden t.a.v. 2016. Bij de laaggeschoolden is deze sterker dan in Vlaanderen. Bij de hooggeschoolden is deze minder sterk dan in Vlaanderen, maar door de kleine aantallen kunnen hier moeilijk conclusies aangekoppeld worden.

Iets meer dan één op de drie werkzoekenden is minder dan een half jaar werkzoekend in 2017. Dit geldt zowel voor de Kempen als Vlaanderen. De Kempense regio telt ook één op drie werkzoekenden die langer dan twee jaar werkzoekend zijn. Deze groep – gemiddeld 5.460 personen – is in onze regio sterker aanwezig dan in Vlaanderen waar het om 30,84% gaat. We zien ook voor alle werkloosheidsduren een daling in het aantal werkzoekenden ten aanzien van 2016. Een positief signaal is dat de daling bij de groep Kempense werkzoekenden die al meer dan twee jaar werkzoekend zijn groter is dan gemiddeld in Vlaanderen. Maar bij de groep die tussen de één en twee jaar werkzoekend zijn, zien we dan weer dat onze regio een kleinere daling realiseert dan het Vlaamse gemiddeld. Vooral bij de werkzoekenden die minder dan één jaar werkzoekend zijn hebben is de daling ten aanzien van 2016 in de Kempen sterker dan in Vlaanderen.

Tot slot kijken we nog naar de werkzoekende personen met een arbeidshandicap en de werkzoekenden van allochtone origine. De Kempense regio telt in vergelijking met het Vlaamse gemiddelde een relatief klein aandeel van allochtone werkzoekenden. Maar het is een aandeel dat steeds blijft toenemen. Ook in tijden waarin de arbeidsmarkt aantrekt is het verontrustend vast te stellen dat in de Kempen er een toename is van het aantal allochtone werkzoekenden ten aanzien van 2016. Daar waar er in Vlaanderen wel een (zeer) kleine daling is.

Wat werkzoekende personen met een arbeidshandicap betreft kent onze regio traditioneel een hoger aandeel dan het Vlaams gemiddelde. Ook de werkzoekenden met een arbeidshandicap kunnen niet meeprofiteren van het aantrekken van de arbeidsmarkt. Kijken we naar 2016 dan zien we dat er in de Kempen een minimale toename is. In Vlaanderen is deze toename van het aantal werkzoekenden met een arbeidshandicap een klein beetje groter. Bij de rubriek 'Pijler leren en werken' gaan we hier verder op in.

In de Kempen daalde het aantal werkzoekenden met 5,8% ten aanzien van 2016. Bij vijftigplussers, hooggeschoolden en werkzoekenden die tussen één en twee jaar werkzoekend zijn is deze daling kleiner dan dit gemiddelde. Bij werkzoekende allochtonen, personen met een arbeidshandicap en werkzoekenden uit de categorie 'andere' is er zelfs geen daling ten aanzien van 2016.

Alle details vindt u in tabel 6.

		Aandeel in totaal NWWZ Jaargemiddelden 2017			Evolutie t.a.v. 2016	
		Vlaanderen	Streekplatform Kempen		Vlaanderen	Streekplatform Kempen
Categorie	WZUA	68,15	71,53	WZUA	-7,8%	-7,1%
	BIT	7,07	6,64	BIT	-7,9%	-9,9%
	Vrij ingeschreven	13,88	12,85	Vrij ingeschreven	-4,4%	-8,1%
	Andere	10,90	8,98	Andere	13,8%	14,2%
Gen- der	Man	53,50	50,34	Man	-5,5%	-5,8%
	Vrouw	46,50	49,66	Vrouw	-5,3%	-5,9%
Leeftijd	< 25j	19,87	18,74	< 25j	-6,8%	-9,6%
	25-50j	51,99	47,31	25-50j	-5,5%	-6,3%
	>50j	28,15	33,94	>50j	-4,0%	-2,9%
Scholings- graad	Laaggeschoold	46,56	46,35	Laaggeschoold	-5,3%	-6,8%
	Middengespoold	34,58	36,13	Middengespoold	-6,7%	-6,8%
	Hooggeschoold	18,86	17,52	Hooggeschoold	-3,1%	-1,2%
Werkloos- heidsduur	<6mdn werkloos	34,91	34,23	<6mdn werkloos	-4,8%	-5,6%
	6mdn-1j werkloos	16,94	15,98	6mdn-1j werkloos	-7,5%	-8,2%
	1-2j werkloos	17,31	16,59	1-2j werkloos	-7,4%	-4,1%
	>2j werkloos	30,84	33,18	>2j werkloos	-3,7%	-5,8%
Origine	Allochtoon	28,25	15,24	Allochtoon	-0,6%	1,5%
Arbeidsha- ndicap	Persoon met een arbeidshandicap	15,60	19,77	Persoon met een arbeidshandicap	1,6%	0,3%
				Totaal NWWZ	-5,4%	-5,8%

Tabel 6: Kengetallen van de Kempense en Vlaamse werkzoekenden, aandeel in het geheel van NWWZ en evolutie t.a.v. 2016, jaargemiddelden 2017 en 2016 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

Iedere werkzoekende geeft één of meerdere jobdoelwitten op bij VDAB. Voor het Streekplatform Kempen bestaat de top tien uit volgende tabel:

Jobdoelwit	Aantal NWWZ
Productiemedewerker (m/v)	2330
Magazijnmedewerker (m/v)	1684
Verpakker (m/v)	1514
Winkelmedewerker (m/v)	1507
Administratief medewerker (m/v)	1404
Algemeen bediende (m/v)	1049
Receptionist (m/v)	834
Verkoper van kleding en accessoires (m/v)	791
Schoonmaker van ruimten en lokalen (m/v)	787
Koerier besteller (m/v)	693

Figuur 7: Top tien van jobdoelwit niet-werkende werkzoekenden uit Streekplatform Kempen, december 2017 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

2.2 PIJLER LEREN EN WERKEN

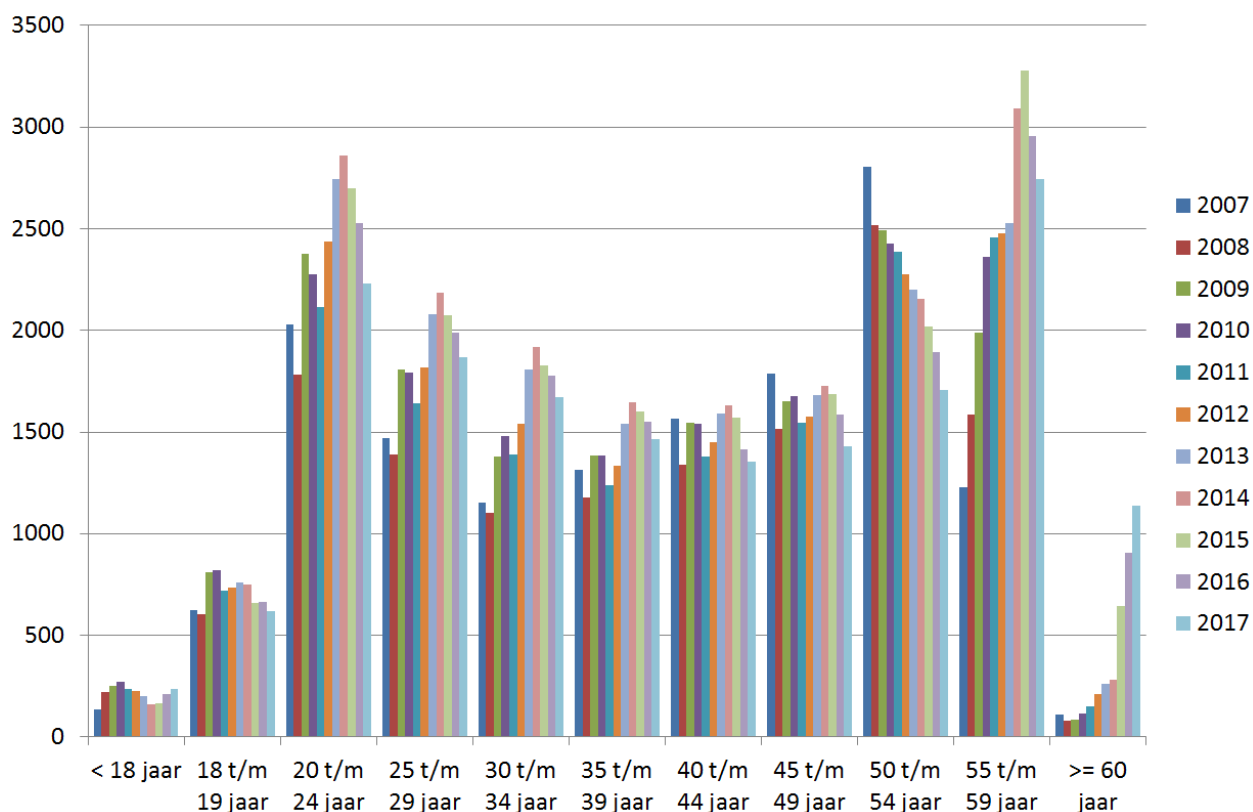
De pijler leren en werken van het Streekplatform Kempen zet in op 5 actieclusters:

- arbeidsmarktintegratie van anderstalige nieuwkomers
- (G)Oud brengt op: verhogen van de werkzaamheidsgraad van vijftigplussers
- aansluiting school-werk
- inclusieve economie en een sterke regionale arbeidsmarkt
- monitoring en kennisdeling

Hieronder zoomen we in op de statistieken van enkele specifieke kansengroepen waarop onze werking zich richt.

DE JONGSTE EN DE OUDSTE LEEFTIJDSCATEGORIEËN KENNEN GEEN DALING IN HET WERKZOEKENDENAANTAL

Voor twee leeftijdsgroepen zien we in 2017 een toename van het aantal niet-werkende werkzoekenden. NI. de jongste groep <18j en de oudste groep +60 jaar. In 2017 waren er gemiddeld 234 niet-werkend werkzoekende jongeren en 1.137 werkzoekenden 60+’ers. In absolute aantallen is deze toename niet doorslaggevend aangezien de -18 jarigen en de +60’ers de kleinste groepen bij de werkzoekenden uitmaken.

Figuur 8: Evolutie aantal NWWZ volgens leeftijd Streekplatform Kempen, jaargemiddelden 2007-2017 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

We zagen eerder dat het aantal werkende vijftigplussers in stijgende lijn is. Het aantal werkzoekende ouderen is ook in dalende lijn, maar niet met de snelheid waarmee in Vlaanderen de groep afneemt. Kijken we nader naar het profiel van de oudere werkzoekenden dan zien we bij de vijftigplussers onder de Kempense werkzoekenden een kleine oververtegenwoordiging van de vrouwen. De grootste groep is in de leeftijdscategorie van 55 tot en met 59 jaar. Iets meer dan de helft van de oudere werkzoekenden is laaggeschoold. Bijna 58% is al langer dan twee jaar werkzoekend. Er is – in vergelijking met de gehele groep werkzoekenden – een ondervertegenwoordiging van het aantal allochtonen bij de oudere werkzoekenden en een oververtegenwoordiging van het aantal personen met een arbeidshandicap. Meer dan één op vier van de oudere werkzoekenden heeft een arbeidshandicap.

		Aantal 50+ NWWZ Streekplatform Kempen	Aandeel binnen groep 50+ NWWZ Streekplatform Kempen	Aandeel NWWZ Streekplatform Kempen
Gen- der	Man	2719	48,68%	50,34%
	Vrouw	2867	51,32%	49,66%
Leeftijd	50-54j	1706	30,54%	
	55-59j	2744	49,12%	
	>60j	1137	20,35%	

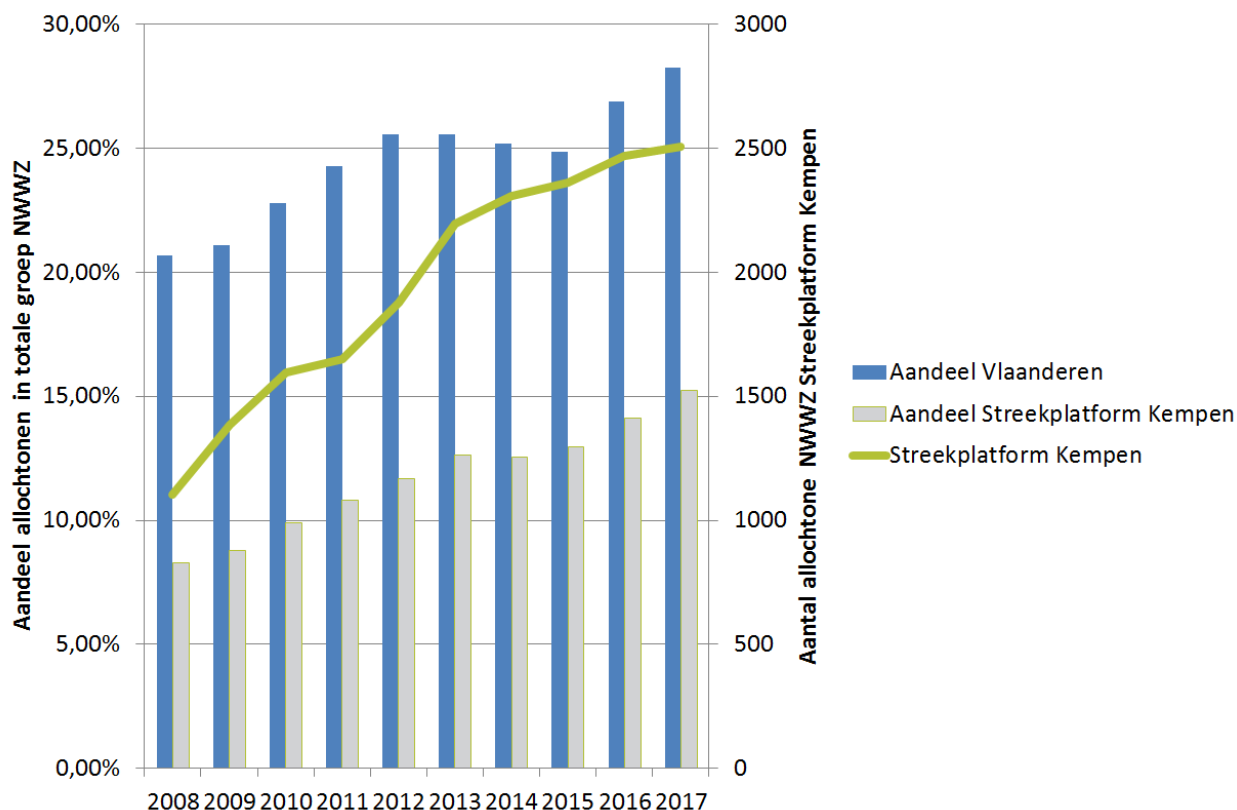
Scholings- graad	Laaggeschoold	2899	51,90%	46,35%
	Middengespoold	1836	32,87%	36,13%
	Hooggeschoold	851	15,23%	17,52%
Werkloos- heidsduur	<1j werkloos	1586	28,39%	50,21%
	1-2j werkloos	760	13,61%	16,59%
	>2j werkloos	3238	57,97%	33,18%
Arbeids- handicap	Persoon met een arbeidshandicap	1470	26,32%	19,77%
Origine	Allochtoon	381	6,82%	15,24%

Tabel 9: Kengetallen van de Kempense oudere NWWZ, jaargemiddelde 2017 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

HET AANTAL WERKZOEKENDE ALLOCHTONE BLIJFT TOENEMEN

Jaar op jaar neemt het aantal werkzoekenden met een allochtone origine² toe in de Kempen. In 2017 waren er gemiddeld 2.507 allochtone niet-werkende werkzoekenden in de 29 Kempense gemeenten. Net als in Vlaanderen neemt hun aandeel binnen de hele groep werkzoekenden toe. Al is dit aandeel in de Kempen in verhouding met Vlaanderen laag. Toch is het zorgwekkend dat de aantrekken van de arbeidsmarkt niet leidt tot een verlaging van het aantal allochtone werkzoekenden.

² Allochtone werkzoekenden: werkzoekenden die een huidige óf vorige nationaliteit hebben van buiten de Europese Economische Ruimte.

Figuur 10: Evolutie aandeel allochtone werkzoekenden Streekplatform Kempen en Vlaanderen (linkeras) en aantal allochtone werkzoekenden binnen Streekplatform Kempen (rechteras), jaargemiddelden 2008-2017 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

Bij de allochtone werkzoekenden zijn in verhouding meer mannen dan vrouwen. Ca. 70% van de allochtone werkzoekenden in de Kempen is tussen 25 en 50 jaar oud. De helft is laaggeschoold. In de groep allochtone werkzoekenden in de Kempen zijn ten aanzien van de hele groep Kempense werkzoekenden minder zeer langdurig werkzoekenden en minder personen met een arbeidshandicap. 40% van de werkzoekenden allochtonen in de regio heeft de Belgische nationaliteit (gemiddeld 1.004 personen in 2017). Een kwart van de allochtone werkzoekenden heeft een Aziatische nationaliteit, 18,55% heeft een Afrikaanse nationaliteit. In onderstaande tabel vindt u de details. In de laatste kolom ziet u een benchmark van de aandelen van de allochtone werkzoekenden met de aandelen van de hele groep Kempense werkzoekenden.

		Aantal allochtone NWWZ Streekplatform Kempen	Aandeel binnen groep allochtone NWWZ Streekplatform Kempen	Aandeel NWWZ Streekplatform Kempen
Gen-der	Man	1366	54,49%	50,34%
	Vrouw	1141	45,51%	49,66%
Leeftijd	< 25j	394	15,72%	18,74%
	25-50j	1731	69,05%	47,31%
	> 50j	381	15,20%	33,94%

Scholings- graad	Laaggeschoold	1269	50,62%	46,35%
	Middengespoold	810	32,31%	36,13%
	Hooggeschoold	427	17,03%	17,52%
Werkloos- heids- duur	<1j werkloos	1381	55,09%	50,21%
	1-2j werkloos	478	19,07%	16,59%
	>2j werkloos	647	25,81%	33,18%
Arbeidsha- ndicap	Persoon met een arbeidshandicap	248	9,89%	19,77%
Nationaliteit	EU-15	1069	42,64%	
	EU-13	0	0,00%	
	EVA	0	0,00%	
	Rest van Europa	130	5,19%	
	Amerika	148	5,90%	
	Azië	612	24,41%	
	Afrika	465	18,55%	
	Overige	79	3,15%	

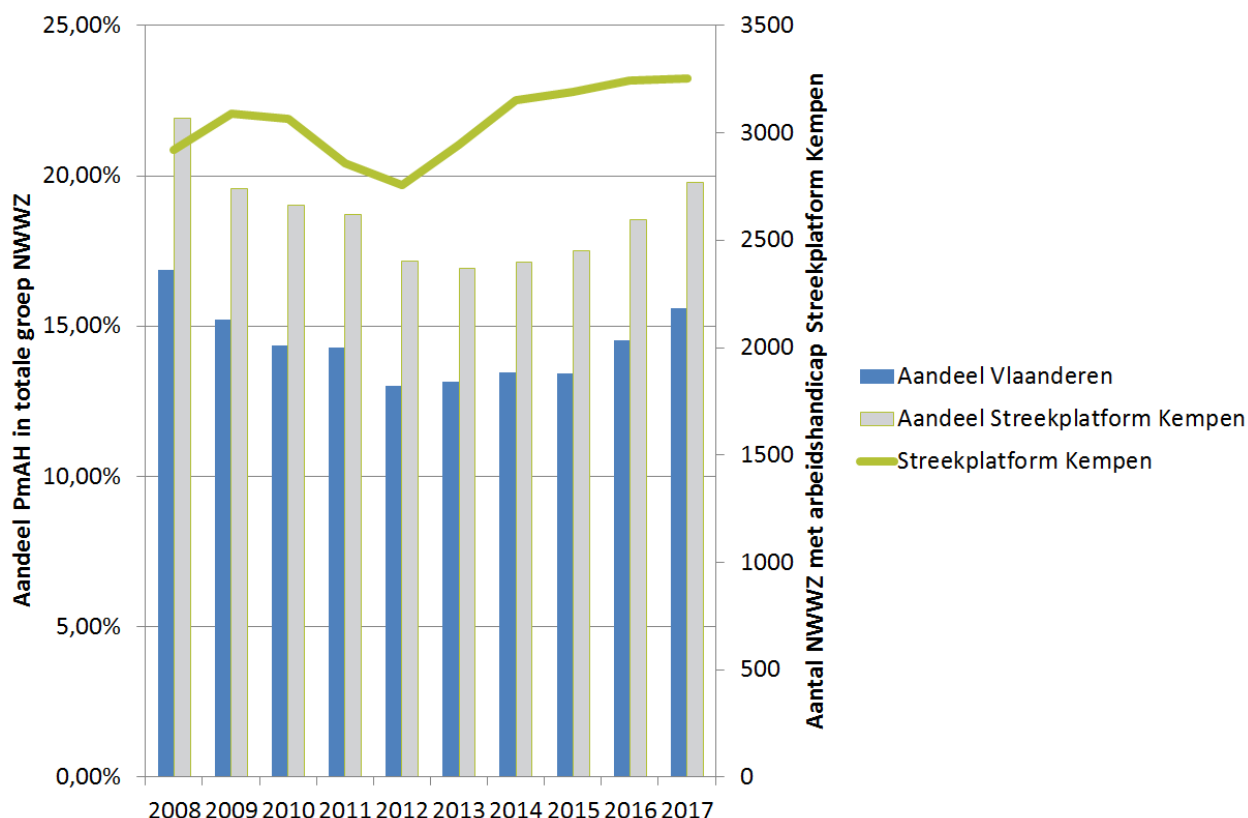
Tabel 11: Kengetallen van de Kempense allochtone NWWZ, jaargemiddelde 2017 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

OVERVERTEGENWOORDIGING VAN WERKZOEKENDEN MET EEN ARBEIDSHANDICAP BLIJFT

3.253 van de Kempense werkzoekenden in 2017 is een persoon met een arbeidshandicap³. Dat betreft net geen één op de vijf Kempense werkzoekenden. Zowel in aandeel als in absolute aantallen neemt deze groep toe in de werkloosheidsstatistieken van 2017. Ook deze groep werkzoekenden kan, in verhouding, niet meeprofitieren van het aantrekken van de arbeidsmarkt.

³ Een werkzoekende met een arbeidshandicap voldoet aan één of meerdere van deze criteria:

- ♦ ingeschreven bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
- ♦ een kwalificatie of getuigschrift van het buitengewoon onderwijs, of ex-BUSO of BLO-leerling zonder dat er kwalificaties of getuigschriften behaald zijn;
- ♦ recht op een inkomensvervangende- of een integratietegemoetkoming;
- ♦ in het bezit van een afschrift van een definitief geworden gerechtelijke beslissing of van een attest van een bevoegde federale instelling waaruit een blijvende graad van arbeidsongeschiktheid blijkt;
- ♦ recht op bijkomende kinderbijslag of recht op verhoogde kinderbijslag (als ouder met een handicap);
- ♦ recht op een invaliditeitsuitkering in het kader van de ziekteverzekering;
- ♦ een attest van een arbeidshandicap, afgeleverd door een door de VDAB erkende dienst of arts;

Figuur 12: Evolutie aandeel werkzoekenden met een arbeidshandicap Streekplatform Kempen en Vlaanderen (linkeras) en aantal werkzoekenden met een arbeidshandicap binnen Streekplatform Kempen (rechteras), jaargemiddelden 2008-2017 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

Kijken we naar het profiel van de gemiddelde werkzoekende met een arbeidshandicap in 2017 dan zien we dat de man-vrouw verdeling min of meer gelijk is. Slechts tien procent van de werkzoekende Kempenaren met een arbeidshandicap is jonger dan 25 jaar. Vooral bij de groep 50+’ers is er een oververtegenwoordiging van personen met een arbeidshandicap onder de werkzoekenden. Twee op de drie werkzoekende met een arbeidshandicap is laaggeschoold. Bijna 60% van de werkzoekenden Kempenaren met een arbeidshandicap is langer dan twee jaar werkzoekend. Tot slot is een minderheidspercentage van de werkzoekenden met een arbeidshandicap van allochtone origine.

		Aantal NWWZ PmAH Streekplatform Kempen	Aandeel binnen groep NWWZ PmAH Streekplatform Kempen	Aandeel NWWZ Streekplatform Kempen
Gen- der	Man	1645	50,57%	50,34%
	Vrouw	1608	49,43%	49,66%
Leeftijd	< 25j	329	10,11%	18,74%
	25-50j	1454	44,70%	47,31%
	>50j	1470	45,19%	33,94%
in gs -	Laaggeschoold	2180	67,02%	46,35%

	Middengespoold	894	27,48%	36,13%
	Hooggeschoold	179	5,50%	17,52%
Werkloos- heidsduur	<1j werkloos	799	24,56%	50,21%
	1-2j werkloos	520	15,99%	16,59%
	>2j werkloos	1933	59,42%	33,18%
Origine	Allochtoon	248	7,62%	15,24%

Tabel 13: Kengetallen van de Kempense NWWZ met een arbeidshandicap, jaargemiddelde 2017 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

Zoals u in de definitie van personen met een arbeidshandicap (PmAH) kunt lezen zijn er verschillende criteria die maken dat een persoon een erkenning krijgt als persoon met een arbeidshandicap. Voor het arrondissement Turnhout zijn de details bekend van de samenstelling van deze groep. Hieronder vindt u het detail van december 2017. Let wel, één werkzoekende met een arbeidshandicap kan meerdere indicatoren aantikken.

Indicatie als persoon met een arbeidshandicap	Aantal arrondissement Turnhout
Ingeschreven bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap	526
Een kwalificatie of getuigschrift van het buitengewoon onderwijs, of ex-BUSO of BLO-leerling zonder dat er kwalificaties of getuigschriften behaald zijn	427
Recht op een inkomensvervangende- of een integratietegemoetkoming;	37
Blijvende graad van arbeidsongeschiktheid blijkt	34
Recht op bijkomende kinderbijslag of recht op verhoogde kinderbijslag (als ouder met een handicap)	0
Recht op een invaliditeitsuitkering in het kader van de ziekteverzekering;	6
Een attest van een arbeidshandicap, afgeleverd door een door de VDAB erkende dienst of arts	2.384

Tabel 14: Aantal NWWZ PmAH volgens indicator arrondissement Turnhout, december 2017 (bron: VDAB – verwerking Streekplatform Kempen)

Naast personen met een arbeidshandicap onder de werkzoekenden erkend VDAB ook een groep werkzoekenden met een arbeidsbeperking. Samengevat betreft dit de personen met een arbeidshandicap aangevuld met werkzoekenden die op basis van een multiproblematiek en erkenning krijgen. Multiproblematiek kan op verschillende domeinen duiden, sociale, psychologische, mentale, psychiatrische, medische ... problemen die maken dat VDAB na een ICF-screening deze mensen erkend als personen met een arbeidsbeperking. Deze werkzoekenden met een arbeidsbeperking kunnen in aanmerking komen voor een tewerkstelling in een maatwerkbedrijf of in de lokale diensten economie. In december 2017 telde het arrondissement Turnhout 91 werkzoekenden met multiproblematiek die geen erkende arbeidshandicap hadden.

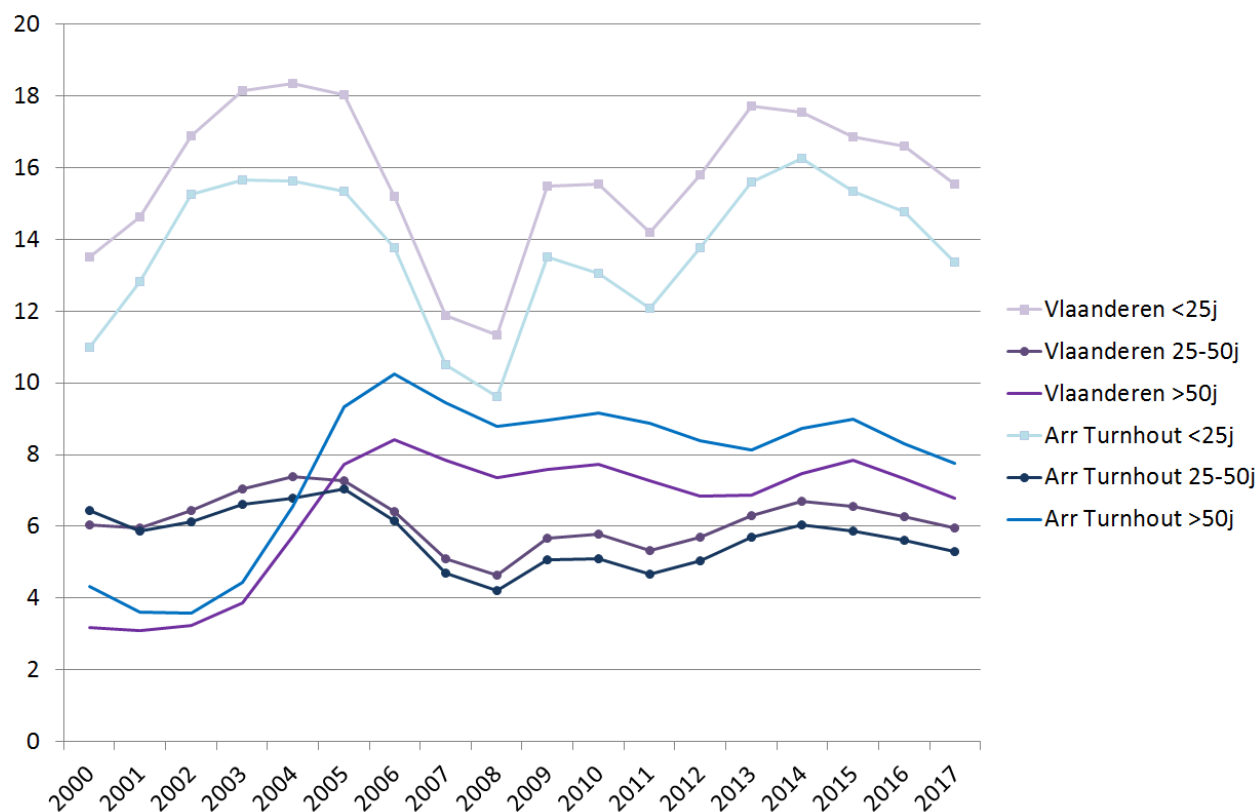
2.3 WERKLOOSHEIDSGRAAD

De werkloosheidsgraad geeft ons een beeld van het aantal werkzoekenden in verhouding tot de beroepsbevolking (d.i. de groep werkenden en werkzoekenden). In het arrondissement Turnhout was de werkloosheidsgraad voor 2017 6,71% 0,3 procentpunt beter dan Vlaanderen dat 7,01% werkloosheidsgraad heeft in 2017. Sinds 2014 is de werkloosheidsgraad terug in dalende lijn. Al zien we dat dit voor de werkloosheidsgraad van 50+’ers pas vanaf 2015 is.

De Kempense werkloosheidsgraad voor jongeren is beter dan het Vlaamse gemiddelde. Ook in 2017 zien we een iets scherpere daling in de werkloosheidsgraad van de -25 jarigen in de Kempen dan in Vlaanderen.

Bij de leeftijdsgroep van 25 tot 50 jaar is de Kempense werkloosheidsgraad ook lager, maar zijn de verschillen met Vlaanderen niet zo groot als bij de -25 jarigen. In 2017 kende het arrondissement Turnhout voor de 25 tot 50-jarigen een werkloosheidsgraad van 5,29%, in Vlaanderen was dat 5,95%.

De werkloosheidsgraad van de Kempense 50+’ers is daarentegen hoger dan het Vlaamse gemiddelde. Deze kloof wordt de laatste jaren stilaan gedicht. Het arrondissement Turnhout heeft in 2017 een werkloosheidsgraad van 7,75% bij de vijftigplussers, voor Vlaanderen is dat 6,79%.

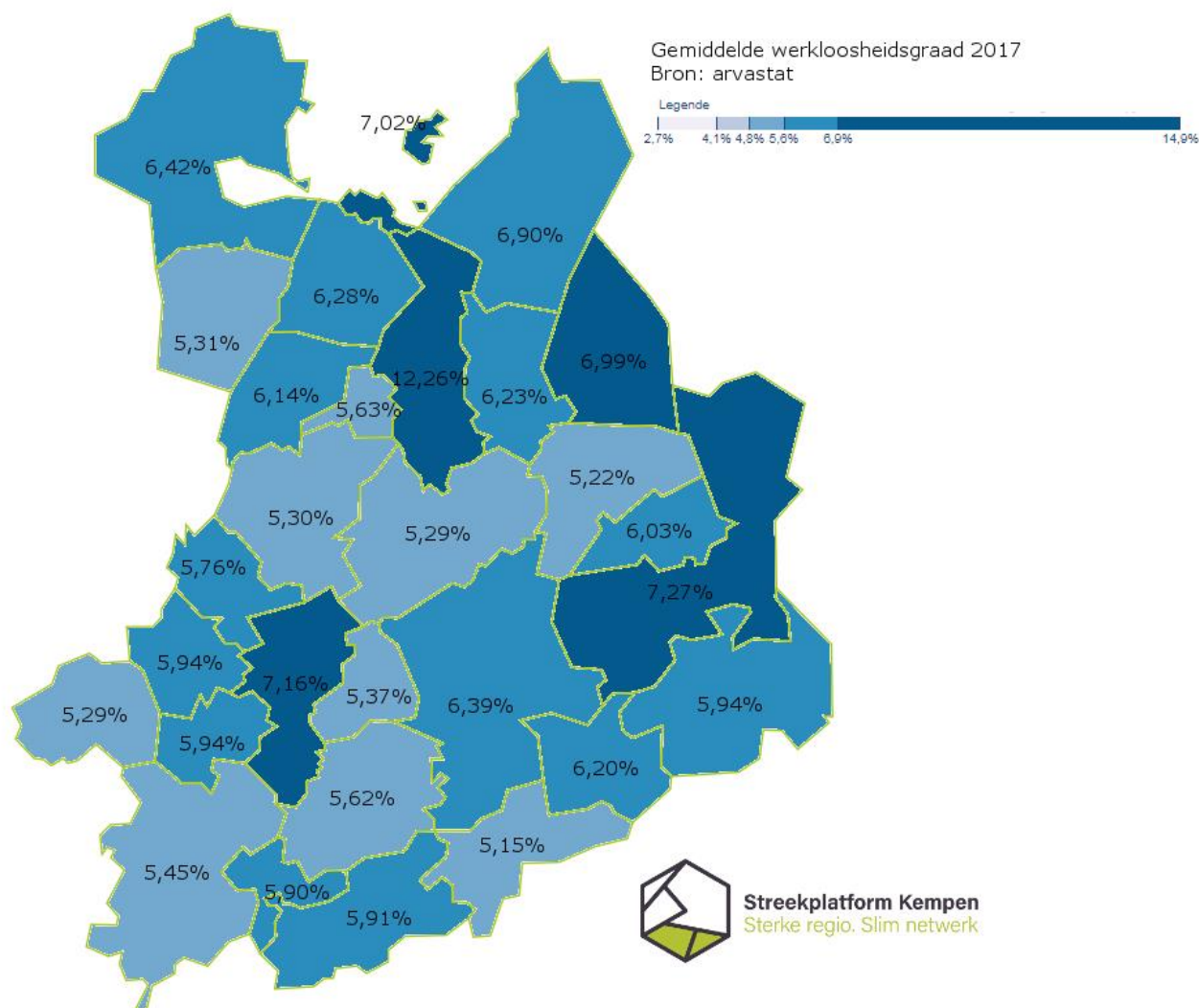

Figuur 15: Evolutie werkloosheidsgraad arrondissement Turnhout en Vlaanderen volgens leeftijd, jaargemiddelden 2000–2017 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

Als we inzoomen op de werkloosheid van de Kempense gemeenten dan zien we dat in 2017 Turnhout met 12,26% werkloosheidsgraad ver boven de andere gemeenten uitsteekt. Mol, Herentals, Baarle-Hertog en Arendonk scoren ook boven het Kempense gemiddelde (6,71%) en – op Arendonk na – het Vlaamse gemiddelde (7,01%).

De gemeente Laakdal is met 5,15% de gemeente met de laagste werkloosheidsgraad binnen het Streekplatform Kempen. De 'top 5' wordt aangevuld met de gemeenten Retie, Kasterlee, Nijlen en Rijkevorsel. Hieronder vindt u een overzicht.

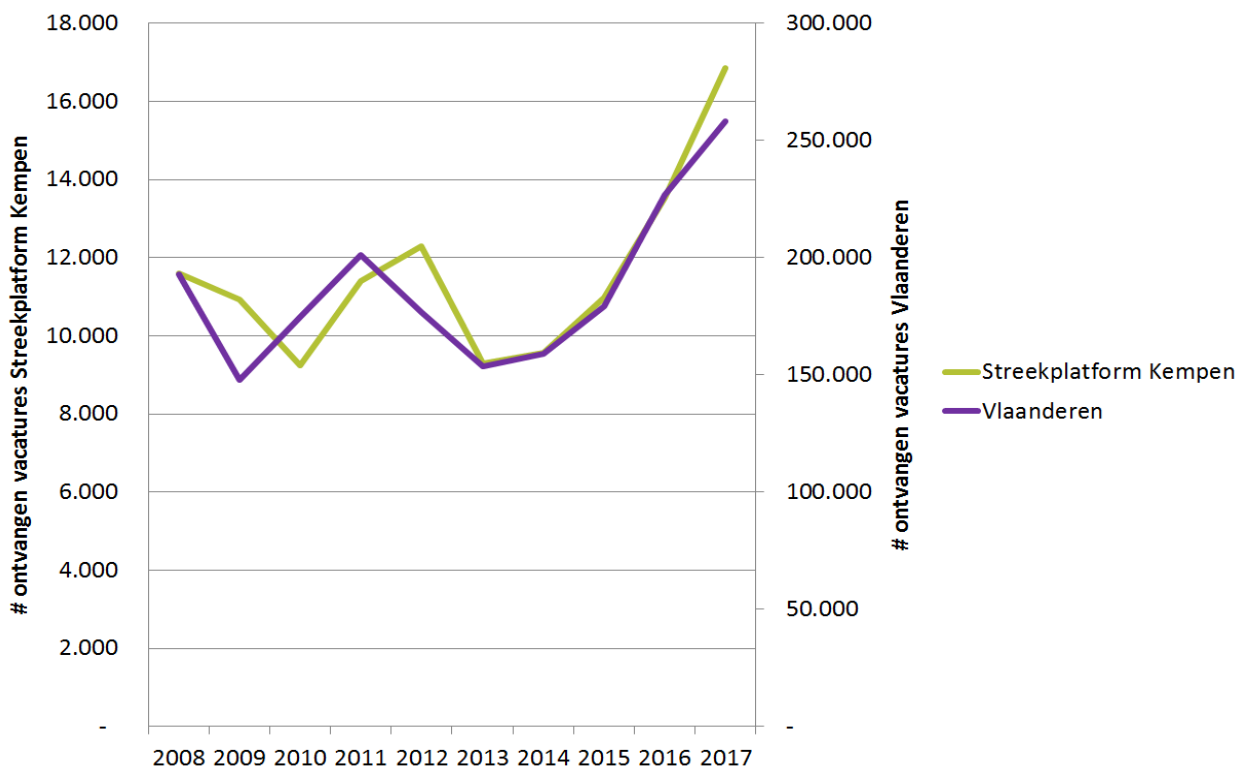

Figuur 16: Werkloosheidsgraad per gemeente, jaargemiddelde 2017 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

3 Vacatures in stijgende lijn

Het aantal bij VDAB gepubliceerde vacatures is in sterke groei. In 2017 ontving VDAB voor de 29 Kempense gemeenten 16.863 vacatures. Een toename met meer dan 3.300 ten aanzien van 2016 en bijna 6.000 meer dan 2015.

Figuur 17: Evolutie aantal bij VDAB ontvangen vacatures (zonder uitzendarbeid) Streekplatform Kempen (linkeras) en Vlaanderen (rechteras), 2008-2017 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

Eind december 2017 stonden er binnen het Streekplatform Kempen 2.072 vacatures open. Dat zijn er 100 meer dan 2016. Hierbij vindt u de top tien van openstaande vacatures binnen de 29 Kempense gemeenten. In de laatste kolom vindt u het aantal werkzoekenden dat een beroep binnen deze beroepsgroep heeft aangeduid als jobdoelwit in zijn/haar werkzoekendendossier.

Beroepsgroep	Openstaande vacatures	NWWZ met dit jobdoelwit
Schoonmaak- en onderhoudspersoneel	406	1.365
Bouwvakkers en -technici	306	1.457
Verkopers	142	2.705
Gespecialiseerde administratief medewerkers	92	1.176
Informatici en ICT-medewerkers	92	282
Chauffeurs	92	937
Metaalbewerkers	72	505
Horecapersoneel	69	1.205

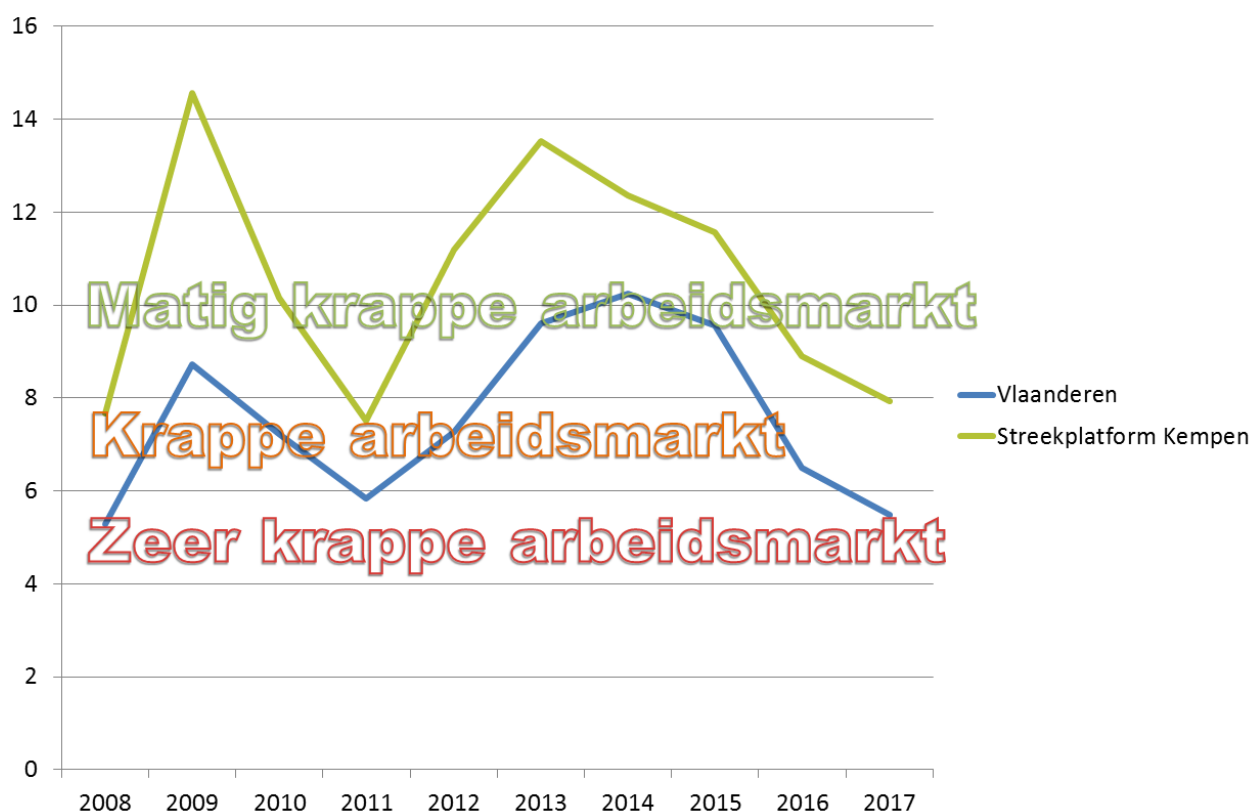

Verpleegkundigen en verzorgenden	67	804
Industriële technici	66	269

Tabel 18: Top tien Kempense openstaande vacatures volgens beroepsgroep en aantal werkzoekenden dat deze beroepsgroep als jobdoelwit heeft, december 2017 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

4 Match tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt: krapte neemt toe

De arbeidsmarkt wordt krapper. Als we abstractie nemen van de jobinhoud dan zijn er binnen het Streekplatform Kempen in december 2017 gemiddeld 8 niet werkende werkzoekenden per openstaande vacature. Enkel in 2011 hadden we, als we naar het laatste decennium kijken, een krappere arbeidsmarkt. Toch heeft de Kempen in verhouding tot Vlaanderen een matige krappe arbeidsmarkt. Daar waar in Vlaanderen met 5,4 werkzoekenden per openstaande vacature toch van een zeer krappe arbeidsmarkt kan worden gesproken.

Figuur 19: Evolutie spanning de arbeidsmarkt Streekplatform Kempen en Vlaanderen, 2008-2017 (bron: arvastat – verwerking RESOC Kempen)

5 Falingen: dalende trend gestopt

Het aantal faillissementen is een belangrijke conjunctuurindicator. Sinds 2013 kunnen we een dalende trend zien in het aantal jaarlijkse falingen. Zowel voor de Kempen als Vlaanderen. In 2017 stopt deze daling. De 29 Kempense gemeenten tellen 372 falingen, 15 meer dan in 2016. Ook in Vlaanderen is er een lichte toename van het aantal falingen. Het positieve is dat er dit jaar slechts drie falingen waren in de regio met meer dan twintig werknemers (Vermat - Herentals, Jeroen Verreydt Algemeen Bouwbedrijf - Heist-op-den-Berg, Landschap - Herenthout).

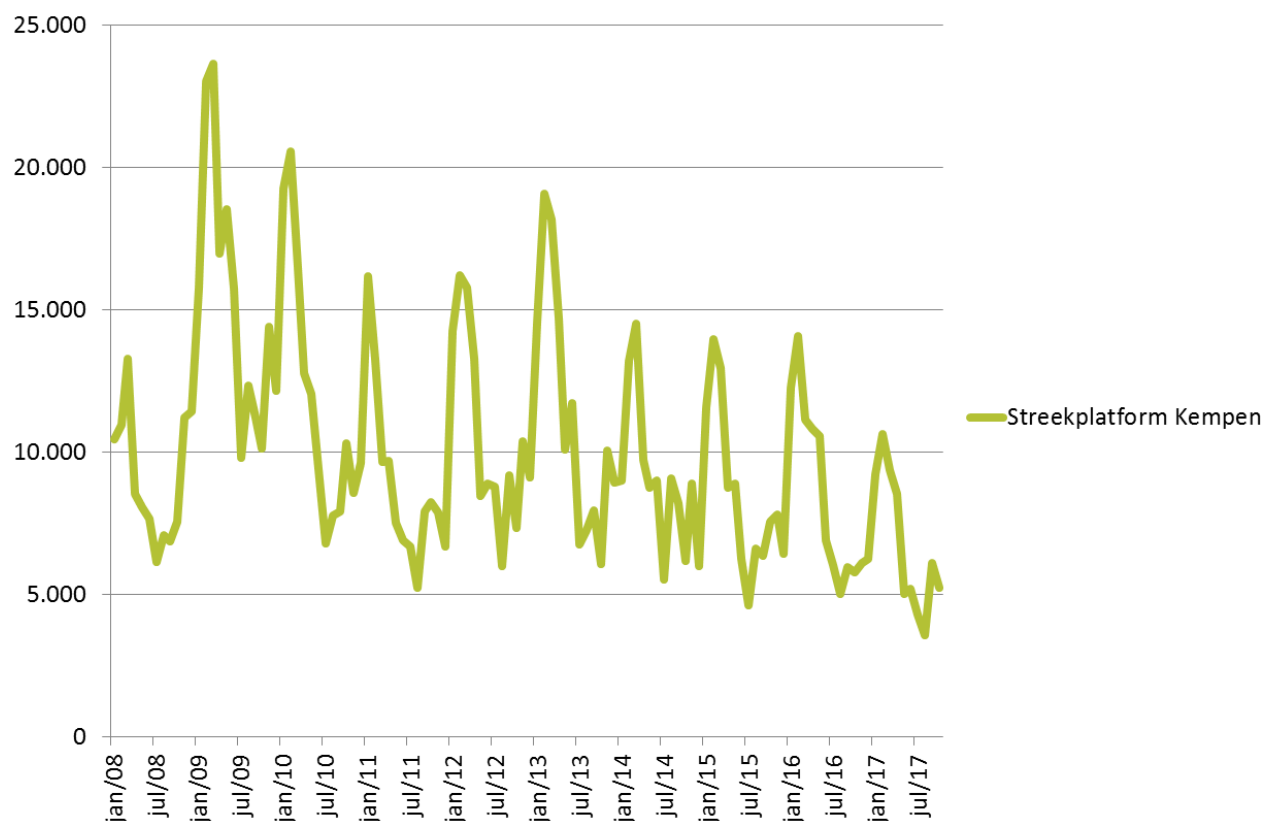

Figuur 20: Evolutie aantal falingen in het Streekplatform Kempen en Vlaanderen, 2007-2017 (bron: Adsei – verwerking Streekplatform Kempen)

6 Tijdelijke werkloosheid neemt sterk af

Naast falingen zijn ook de gegevens over tijdelijke werkloosheid⁴ een interessant conjunctuurindicator. Bedrijven kunnen beroep doen op tijdelijke werkloosheid om door een moeilijke periode te komen. Voor sommige bedrijven biedt tijdelijke werkloosheid de nodige ademruimte om weer door te kunnen gaan. Voor andere is het uitstel van executie. Kijken we naar grafiek 21, dan zien we dat er de laatste jaren een sterke daling is geweest in het aantal tijdelijk werklozen voor het Streekplatform Kempen. Bedrijven zien zich dus minder genoodzaakt om hun toevlucht te nemen tot een maatregel die helpt om de moeilijke periode te overbruggen.

⁴ Een tijdelijke werkloze is een werknemer die door een arbeidsovereenkomst verbonden is, maar waarvan de uitvoering tijdelijk geheel of gedeeltelijk geschorst is. Redenen voor tijdelijke werkloosheid zijn: technische stoornis, slecht weer of gebrek aan werk door economische omstandigheden.

Figuur 21: Evolutie aantal fysieke eenheden binnen Streekplatform Kempen dat door RVA uitbetaald wordt voor tijdelijke werkloosheid, januari 2008 – oktober 2017 (bron: rva – verwerking Streekplatform Kempen)

Afkortingen

Arvastat	Arbeidsmarkt statistieken van vraag en aanbod
BIT	Beroepsinschakelingstijd
ICF	International classification of functioning, disability and health
NWWZ	Niet-werkende werkzoekende
PmAH	Personen met een arbeidshandicap
VDAB	Vlaamse dienst voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding
WZUA	Werkzoekende met uitkeringsaanvraag

Addendum

In opvolging van de bespreking van dit arbeidsmarktrapport op de Task Force van het Streekplatform van februari 2018 vindt u hierbij nog enkele bijkomende data.

TASK FORCE 12 FEBRUARI 2018

Kim Nevelsteen neemt de Task Force mee in het arbeidsmarktrapport voor 2017. Het aantal werkenden neemt toe. De Task Force stelt zich de vraag of dit ook in verhouding is tot de toename van de beroepsbevolking. De werkzaamheidsgraad⁵ werd niet opgenomen in het arbeidsmarktrapport. Hieronder vindt u deze evolutie voor Streekplatform Kempen en Vlaanderen van 2008 tot 2016. Ook deze neemt toe.

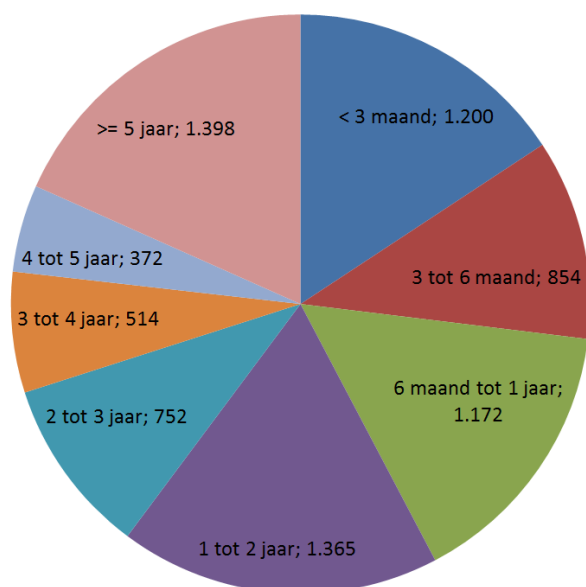

Figuur: Evolutie werkzaamheidsgraad (15-64j) Streekplatform Kempen en Vlaanderen, 2008-2016 (bron: Steunpunt Werk – verwerking Streekplatform Kempen)

⁵ Werkzaamheidsgraad is de verhouding van het aantal werkenden t.a.v. de bevolking op arbeidsleeftijd.

Een andere vraag is om een detail aan te reiken van de werkloosheidsduur van lagergeschoolden. Hieronder vindt u een detail voor het jaargemiddelde van 2017.

Figuur: Werkloosheidsduur van lagergeschoolden binnen Streekplatform Kempen, jaargemiddelde 2017 (bron: arvastat – verwerking Streekplatform Kempen)

MONA 29 MAART 2018

Na een toelichting van de highlights van het arbeidsmarktrapport bij het bestuur van MONA worden, vindt u hierbij nog enkele aanvullende data m.b.t. de Kempense arbeidsmarkt.

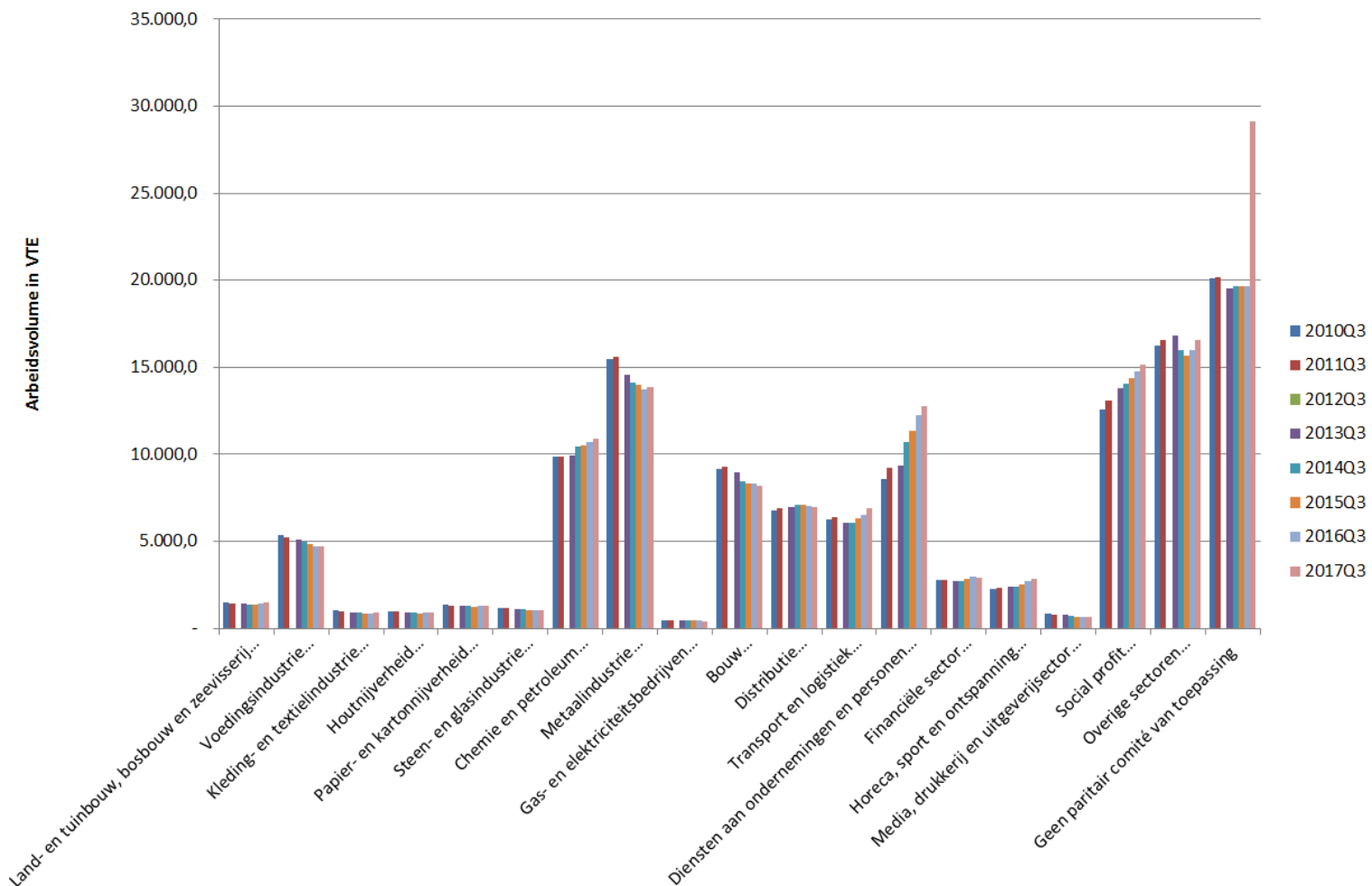
Het aantal loontrekkenden uit het arrondissement Turnhout neemt toe, maar vertaalt zich dat ook in een hoger aantal voltijds equivalenten? Hieronder vindt u een grafiek met de evolutie van het arbeidsvolume⁶ van de inwoners van het arrondissement Turnhout per hoofdsector.

Voor het derde kwartaal van 2017 valt op dat er nog veel VTE opgenomen zijn in 'geen paritair comité van toepassing'. Op deze meest recente gegevens dient nog een correctie toegepast te worden die een groot deel van deze VTE wel zal toewijzen aan andere hoofdsectoren.

Groeiende hoofdactiviteiten voor Kempense inwoners in VTE zijn de sectoren 'diensten aan ondernemingen en personen', 'social profit', 'chemie en petroleum', 'horeca, sport en ontspanning' en ook 'land- en tuinbouw, bosbouw en visserij'.

Hoofdactiviteiten met een verminderen arbeidsvolume uitgevoerd door Kempense inwoners zijn: 'metaalindustrie', 'voedingsindustrie' en 'bouw'. Hoewel we kunnen vaststellen dat de grootste afbouw in de laatste drie jaren gestabiliseerd lijkt.

⁶ Arbeidsvolume is berekening van alle gepresteerde uren door loontrekkende personen die tijdens de referentieperiode betaalde arbeid verricht hebben in een in België gevestigde productie-eenheid, voor zover het een hoofdactiviteit betreft.

Figuur: Evolutie van het arbeidsvolume van inwoners uit het arrondissement Turnhout volgens hoofdactiviteit, derde kwartaal 2010 tot 2017 (m.u.v. 2012) (Bron: RSZ – verwerking Streekplatform Kempen)

De evolutie van het aantal werknemers in hoogtechnologische sectoren, industrie of kennisintensieve diensten⁷ voor onze regio vindt u in onderstaande grafiek.

⁷ Hoogtechnologische sectoren:

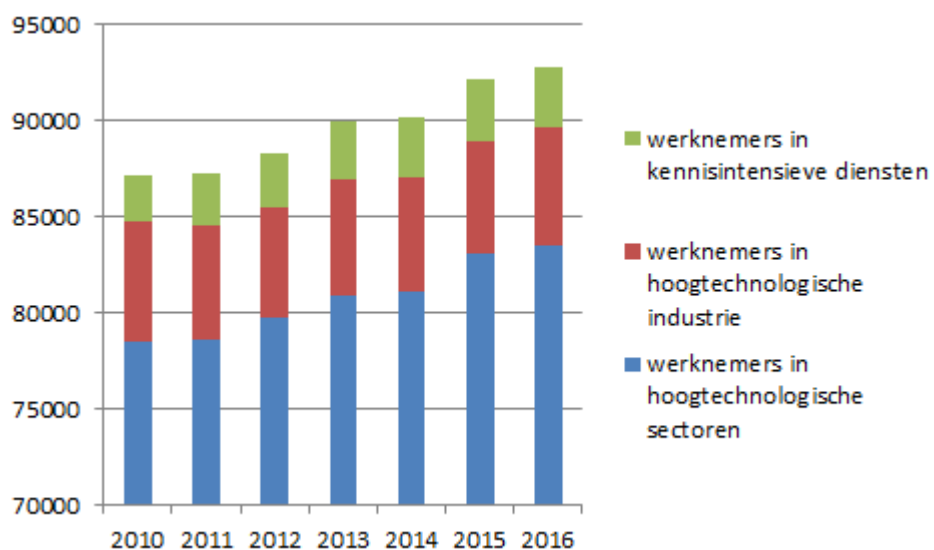
- Vervaardiging van farmaceutische producten en van chemische en botanische producten voor medicinaal gebruik
- Vervaardiging van kantoormachines en computers
- Vervaardiging van zendapparatuur voor televisie en radio en van apparatuur voor lijntelefonie en voor lijntelegrafie
- Vervaardiging van audio- en videoapparatuur
- Vervaardiging van elektronische onderdelen
- Vervaardiging van meet-, regel-, navigatie- en controleapparatuur
- Vervaardiging van apparaten voor de bewaking van industriële processen
- Vervaardiging van optische instrumenten en van foto- en filmapparatuur
- Vervaardiging van uurwerken
- Vervaardiging van medische apparatuur en instrumenten en van orthopedische artikelen
- Vervaardiging van lucht- en ruimtevaartuigen

Kennisintensieve hoogtechnologische diensten:

- Gegevensverwerking
- Posterijen en koeriers
- Telecommunicatie
- Computeradviesbureaus
- Advisering in verband met programmatuur en levering van programmatuur
- Databanken
- Onderhoud en reparatie van computers en van kantoormachines
- Overige activiteiten in verband met computers
- Speur- en ontwikkelingswerk op natuurwetenschappelijk gebied
- Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van maatschappij- en geesteswetenschappen

De tewerkstelling in deze sectoren en diensten groeit. Voor het aantal werknemers in hoogtechnologische industrie zien we na een kleine krimp in de periode 2011-2015 dat deze in 2016 terug groeit tot op status quo niveau van 2010.

Figuur: Evolutie hoogtechnologische tewerkstelling Kempense inwoners, 2010-2016 (born: provincies in cijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

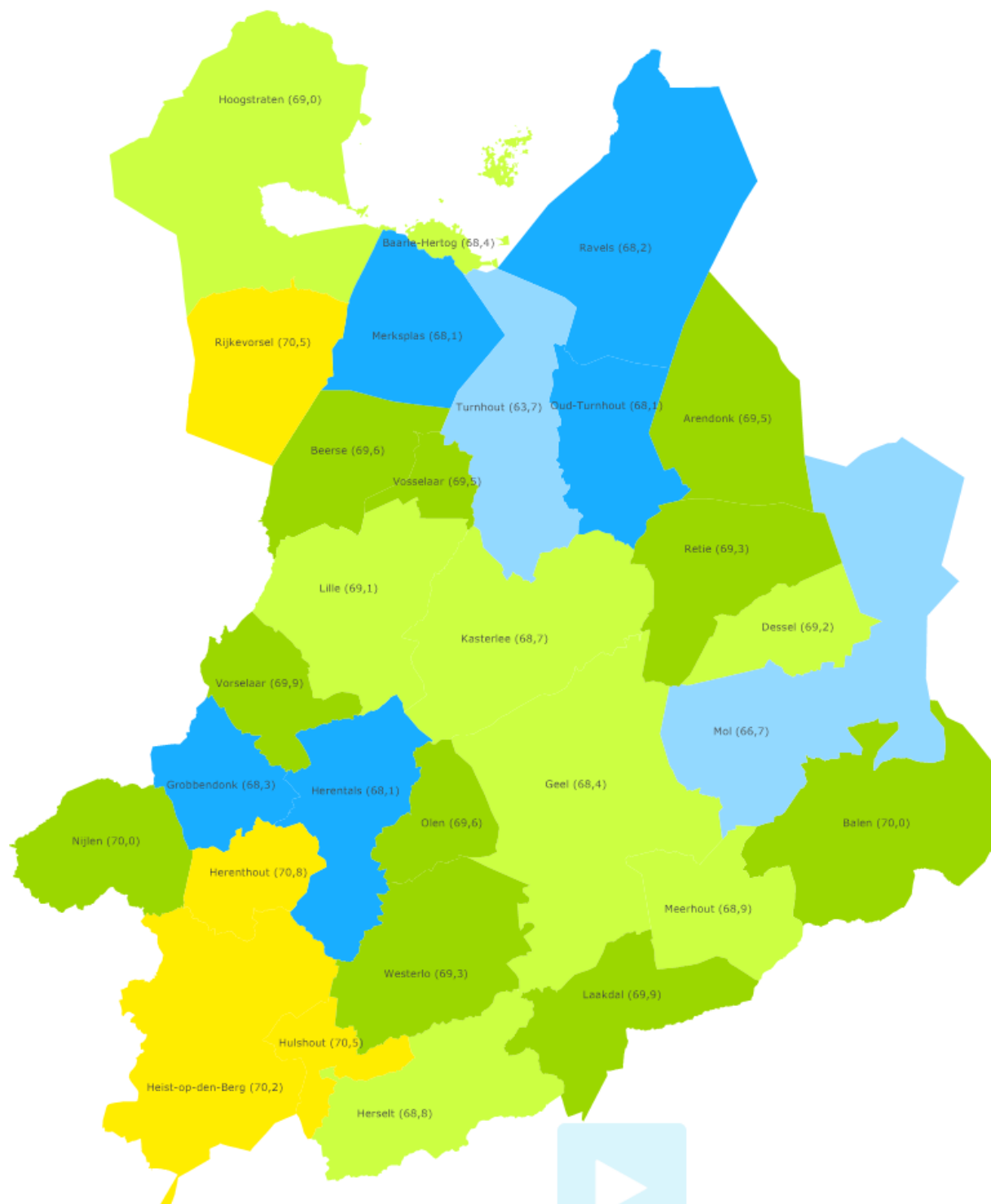
Specifiek voor de gemeente Mol zijn het volgende cijfers:

Jaar	werknemers in hoogtechnologische sectoren	werknemers in hoogtechnologische industrie	werknemers in kennisintensieve hightechdiensten
2010	6.618	1	1.225
2011	6.593	1	1.257
2012	6.492	1	1.325
2013	6.672	1	1.359
2014	6.878	1	1.353
2015	6.891	1	1.362
2016	6.907	2	1.358

Tabel: Evolutie hoogtechnologische tewerkstelling gemeente Mol, 2010-2016 (born: provincies in cijfers – verwerking Streekplatform Kempen)

Op onderstaande kaart vindt u de werkzaamheidsgraad van de Kempense gemeenten in 2016. De gemeente Mol scoort met een werkzaamheidsgraad van 66,7% bij de minst sterke gemeenten in de regio. Centrumstad Turnhout heeft de minst hoge werkzaamheidsgraad met 63,7%.

Figuur: Werkzaamheidsgraad Kempense gemeenten 2016 (bron: provincies in cijfers – verwerking Streekplatform Kempen)